Lõikustänu

Tänumeeles saavutatakse eluõnn

Inimene soowib olla õnnelik. Ta unistab olukorrast, milles tal on täiesti hea olla. Kuid wäga harwa ta selle olukorrani jõuab. Kui üks soow, milles kujutles õnne, on saawutatud, siis selle asemele kerkiwad uued. Tungiwad soowid ja wajadused seisawad alatasa ees, ja inimene ei jõua peaaegu kunagi õnnele järele. Nii kestab jaht õnne järele kogu inimese eluaeg.

Inimene ei saa õnne kätte seepärast, et ta ei tea, millal juba ta wõiks olla õnnelik. Ta kujutleb õnne selles olukorras, kus ta saab endale palju lubada, hästi süüa, hästi juua, hästi riietuda, koguda warandust, olla austataw jne. Kuid kahjuks need inimesed, kellel seda on, ei ole weel õnnelikud. Nad ei tunne sugugi rõõmu, et neil seda on. Neil on ikka weel midagi tarwis, mis teeks neid õnnelikuks. Seda puudust tundes nad on koguni õnnetud. Hingel lasub raske koorem.

Seda olukorda maailmas ei ole üldse, kus kõik soowid wõiksid olla rahuldatud. Seepärast inimene ei saagi soowisid rahuldades õnnelikuks. Kui tal on weel tungiwaid soowe, siis ta ei saa end tunda täiesti hästi.

Kui inimesel on suuri wõimalusi ja wõib endale palju lubada, siis ta mitte ei rahulda soowe, waid tekitab soowe. Inimene selles olukorras hellitab ennast, muutub nõrgemaks, närwiliseks, wäljakannatamatuks. See tõstab halba enesetunnet ja tekitab soowe heaoleku järele. Kui ta siis wõtab oma enesetunde tõstmiseks tarwitusele erilisi abinõusid, siis wõib see sündida ainult oma elujõu arwel. Inimene omab pahad harjumused, kahjulikud eluwiisid. Nii soowide rahuldamine tekitab kannatuse.

Samuti inimene wõib muuta oma olukorra õnnetuks, kui ta oma soowe üles piitsutades hakkab ennast waatlema, mis tal ei ole ja mis ta ei suuda. Üldse igasugused soowid on need, mis muudawad inimese õnnetuks wõi ei lase tal saawutada eluõnne.

Kõige suurem wäärtus on rahulolek. See ongi just see, mida inimene on tahtnud saawutada, kuid soowid on teda kõrwale wiinud. Õnnelikkuse all tuleb mõista niisugust olukorda, kus ei ole tungiwaid soowe. Olgu elus wõimalusi palju wõi wähe, kuid ollakse rahul. Soowid ei rõhu ega waewa. Hinges on täielik rahu.

Kui ei ole soowe, siis see ei tähenda sugugi, et see on nürimeelsus. See on siis hingeline tasakaal. Inimene jätab end täiesti wabaks. Tal on usaldus enese peale, lootus läbi saada ning wabatahtlik leplik suhtumine käesolewasse olukorrasse. Ta ei ole hädas endaga, et peab kõik tähelepanu pöörma endale. Oma olekuks ta kulutab õige wähe elujõudu. Seetõttu on ta oma eluülesannetes suuteline ning tema enesetunne on alati hea. Tal on nii hea, et ei ole soowe, peaasjalikult egoistlikke soowe.

Nii siis siin on esitatud sirge tee õnne juure. Inimesed on aga selleşt wäga kaugel. Seepärast on wäga palju õnnetust ja hädа. Tarwis on asja wõtta tõsiselt ja parandada olukorda, igaüks juba oma heaolu pärast. Tuleb tahtlikult aru saada, et oma soowide rahuldamine ei too õnne. Kui teeme selle asjaolu endale teadlikult selgeks, siis hakkame olukorraga leppima ja soowid wähenewad.

Käesolewa olukorraga tuleb südamest leppida, rahul olla. Selleks on kõige pealt tarwis tänumeelt. Kui oleme käesolewale olukorrale ja wõimalusele tänulik, siis on õnnetundmus, tunne et läheb hästi. Elu ja olukord tundub heategijana. Ja saatus on ka igal juhul armuline sellele, kes on juba õnnelik. Seşt ta ei wõta elu kartlikult ega ka nõudwalt ega satu eluga wastollu. Siis on ka alles wõimalik elu teenida, teistele kasulik olla.

H. P.

Ligimesearmastus

Kahtlemata maailm wõlgneb palju tänu kristlusele. Kristlus aga ei saa kunagi olla lahutatud oma rajajast, Jeesusest Kristusest. Niisiis mis maailmal on head ja wäärtuslikku, selle eest ta wõlgneb tänu kõige rohkem Jeesuse õpetusele ja elule. Iseäranis tänapäew peab saama toonitatud, et Kristus ei ole toonud ainult õpetuse, mis suuresti erineb paganliku maailma waadetest, waid et ta tõi ka uue elu. Ta ei ilmutanud ainult inimese õiget teed Jumala juure, waid ka inimese teed inimese juure. Inimese pöörmine inimese juure on niisama tähtis kui inimese pöörmine Jumala juure. Mõnele on praegu küll kergem Jumalat taewas Isaks nimetada kui kaasinimest oma ligimeseks pidada ja temas näha õde ja wenda. Üks õpetus enam wõi wähem ei tee maailma paremaks ega halwemaks, kuid kristliku elu tõendus teoga ja õige suhtumine teistesse inimestesse wõib weel tänapäew wäga palju aidata. Mida Kristus õpetas, seda ta elas ka läbi. Ta üksnes ei õpetanud kaastunnet waeste, mahajäetute ja haigete wastu, waid ta näitas ka ise suurimat kaastunnet. Ta ei hoidunud kõrwale nähes wiletsust, haigust ja puudust, waid ta just püüdis kannatajatega kokku saada. Tema süda muutus nii haledaks, et pisarad jooksid. Kas oli see ebamehelikkus, nõrkus wõi oli see sügaw kaastunne ja palaw ligimesearmastus? Maailm oleks praegu teissugune, kui oleks palju Jeesuse järelkäijaid, kes samuti tunneksid kui see, kelle nime järele neid nimetatakse. Aga Jeesus ei piirdunud ainult kaastundega. Ta aitas waeseid ja haigeid, kus iganes wõis. Kunagi ei jäänud wastamata palwed abi ja terwise saamiseks. Kristus pühendas täiesti oma aja ja jõu kannatajate inimeste jaoks. Ja kui Kristus lahkus omasteşt, siis ta andis kõigile oma järeltulijaile seesama eluülesande. Kristuse õpetus ei pidanud saama üksnes õpetatud, waid ka Kristuse mõttes läbi elatud. „Tehke haigeid terweks," oli tema käsklus, ja seda teha wõida ja tahta pidi olema õige jüngrimeele tõendus. Me elame praegu ajal, millal kristlikus maailmas näib olewat unustatud Kristuse suur misjonikäsk. Haiged, waesed ja nõrgad ei loeta igal pool ühewäärseteks inimesteks, kes ometi paratamatu õnnetuse tõttu wajawad iseäralisel määral oma õnnelikkude kaasinimeste kaastunnet ja halastust. Neid aga peetakse endale koormaks, neist püütakse lahti saada, ja nende elu ei peeta Jumala ega inimeste ees täiswäärtuslikuna. Kristuse wihkaja Nietzsche waated leiawad pinda. Tema loosung oli: „Nõrgad ja wiletsad peawad hukkuma; see on ligimesearmastuse esimene lause." Nietzsche arwab ühte armastuse nõrkusega ja kaastunde jõuetusega. Kuid kellel on olnud suurem elujõud kui Kristusel, kes oma lühikese eluea wältel kinkis armetutele wäga palju kaastunnet ja abi! Ja kas ei ole kangelastegu ohwerdada oma elu, et kaitsta ja hoida teiste elu! Õiget kangelastegu ei tule otsida ainult lahingwäljalt, waid ka haigemajadest, warjupaikadest ja surmaohtlikkudelt misjonipõlduelt. Elu hoida on enam kui elu häwitada.

*

Samariitlased

Tartu koguduse ravigrupp. Kuuluvad E. Punase Risti Tartu koondusse. Keskel II kolonnivanem Dr. P. Eller.

*

Ligimese teenistuses

Tallinna koguduse heategeva osakonna vaestesupiköök (kõrvalolev pilt), kus talvekuudel igapäev jagati kolmekümnele vaesele suppi ja leiba.

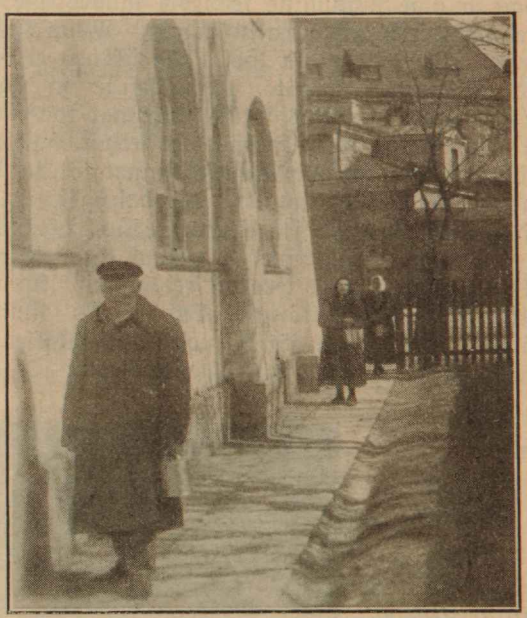
All — abisaajad tulevad supi järele.

*

Adventkoguduste liit on organiseerinud oma koguduste kaudu vaesteabi laiematele hulkadele. Kogudustes on moodustatud heategevad osakonnad avitus- ja ravigruppidega.

Elu hoida on kristliku misjoni kõrge eesmärk. Arwesse wõttes armetust meie aeg ei ole parem kui Kristuse aeg. On olemas wiletsust; on pimedad, jalutud, kurdid, pidalitõbised, langetõbised ja mitmesuguſed langenud ja kurjast waimust waewatud. Kristlastel on ainult üks lahendus, mis nendega peaks tegema: neid tuleb aidata. Siin peab Kristuse kristlus andma endast tõenduse. „Mis te olete teinud ühele neist wähemaist, seda olete teinud mulle.“ Kristus asetub ka nüüd waeste ja haigete seisukohale. Mis me teeme waestele ja haigetele, seda teeme temale. Meie igaühe isiklik seisukoht maailma häda wastu määrab ka meie elu saatuse: me läheme kas Jeesuse meelsetega igawesse ellu, wõi eneseармastajatega ja kõwasüdamelistega hukkumisele.

Adwentliikumine on teinud endale ülesandeks waigistada inimkonna ihulist ja hingelist häda. Selleks otstarbeks on asutatud maailmas sajanded haigemajad, sanatooriumid ja rawipunktid. Sajad tuhanded inimesed on saanud abi osalisteks. Inimesed, nii walge- kui ka mustawärwilised, on saanud näha tõenduse kristlusest. Ei ole peaaegu ühtegi rahwast maailmas, kelle juures ei ole olnud adwentkoguduse õnnistusrikast tegewust. Igal pool, kus kõlab Kristuse ewangeelium — ja adwentliikumine on praegu 506 keeles —, seal on kuulutamine ühendatud awitustööga. Miljonid inimesed wõiwad kord Kohtumõistja ees tunnistada, et nad on wõinud arstide ja misjonäride ohwrimeelsuse tõttu tulla õigele jumalatundmisele. Aga mitte üksnes misjonäride ja arstide kohta ei ole selline tunnistus eneseohwerdawast elust, waid ka paljude, paljude teiste kohta, kellel on kaastunne õnnetute ja haigete wastu ja kes on olnud walmis toetama seda awitustööd.

Siinkohal on tarwis nimetada, et see awitustöö ulatab üle iga usutunnistusliku piiri. Mingi usuwaade ei wõi meid wabastada kedagi aitamast. Kristus ei küsi, keda me oleme aidanud, oga küll, kas me oleme aidanud.

Nii tõesti kui on kindlad ja igawesed looduseaduſed, nii ei jää ka tulemata tõeliſe kristluse tõenduse õnnistusrikkad ja igawesed tagajärjed. „Mis inimene külwab, seda ta ka lõikab ... Aga kui teeme head, siis ärgem tüdigem mitte, sest me peame omal ajal lõikama, kui me järele ei anna.“

E. Tiesnes.

Sellest, mida teeme teiste heaks

Inimene töötab selleks, et näha oma töö tagajärgi, tunda sellest rõõmu ja saada tasu. Töö on antud inimesele õnnistuseks. Ja see on ka kindlasti tarvilik tema elu alalhoidmiseks; ta saab töö eest ülalpidamist, palka. Kuidas inimene töötab, nii on ka tema palk. Iga tööline on oma palga väärt, ütles juba vanasti suur õpetaja.

Töid on aga õige mitmet liiki, üks töö on tähtsam teisest, ning ühe töö eest saab rohkem tasu kui teise eest. Peale selle peab tööd jagama kahte liiki, s. o. ajalik töö ja igavene töö. Ajalik töö püsib ainult teatav aeg ning siis kaob; igavene töö jääb.

Inimene elab siin ainult lühike aeg; ta varsti kaob ja varem ehk hiljem ka tema töö. Ja suurem osa tööd, mis inimesed siin teevad, on ajalik, seega kaduv. Kui keegi on käsitööline, siis töötab ta selleks, et oma töö eest saada palka ja siin elada, kuid tema töö on kaduv. Kui keegi on ärimees, siis tegutseb ta hommikust õhtuni ja sageli isegi öösi selleks, et siin näha oma töö tulemusi ja saada tasu; aga temagi töö on ajalik ja kaob. On keegi kasvataja, siis on temale usaldatud suur ja vastutusrikas ülesanne — ta võib oma kasvandikkudesse istutada kas igavese väärtusega või ajalikke põhimõtteid. Tema töö laadist ja suunast oleneb ära, kas töö vili on ajalik või igavene.

On keegi põllumees, siis ta teeb tähtsat tööd, sest tema töö on kõige maise, ajaliku elu alus; kuid ka see kaob ühes ajaliku inimesega. Sõnaga öeldud, see töö, mis inimene teeb enesele, on kaduv.

Milline on siis see jääv töö? Jääv töö on see, mis teeme Jumala juhatuse järgi oma kaasinimeste aitamiseks ja mille eest saame tasu igavikus. See igavene töö on ka kahesugune, nimelt kaasinimeste kehalik ja vaimulik aitamine.

Kuidas siin suhtume oma kaasinimeste aitamisele ja sellele Jumala tööle, see on ka mõõduandev meie igaveseks õnneks või hukatuseks. Kui kõik inimesed kord seisavad suure kohtumõistja ees, siis pannakse seal tähele just kõige väiksemaid, lihtsamaid ja harilikumaid heategusid, mis oleme teinud oma kaasinimeste aitamiseks. Kuidas oleme seda siin elades teinud, sellest oleneb siis ära meie igavene õnn või hukatus. Kõik inimesed on Jumalalt midagi saanud ning kõik võlgnevad Temale midagi, seda näitab tähendamissõna kolmest sulasest,

Avitusgrupid valmistavad ja koguvad riideid ning muretsevad toiduaineid, millega rahuldada puudustkannatajate kõige hädalisemaid vajadusi.

Ravigrupid võimaldavad haigetele arstiabi ja külastavad haigeid kodus.

*

Tallinna koguduse avitusgrupp töötamas.
Ülal — toiduainete pakkide valmistamine.

All — avitusgrupi liikmeid, kes viivad oma hoolealustele pakid.

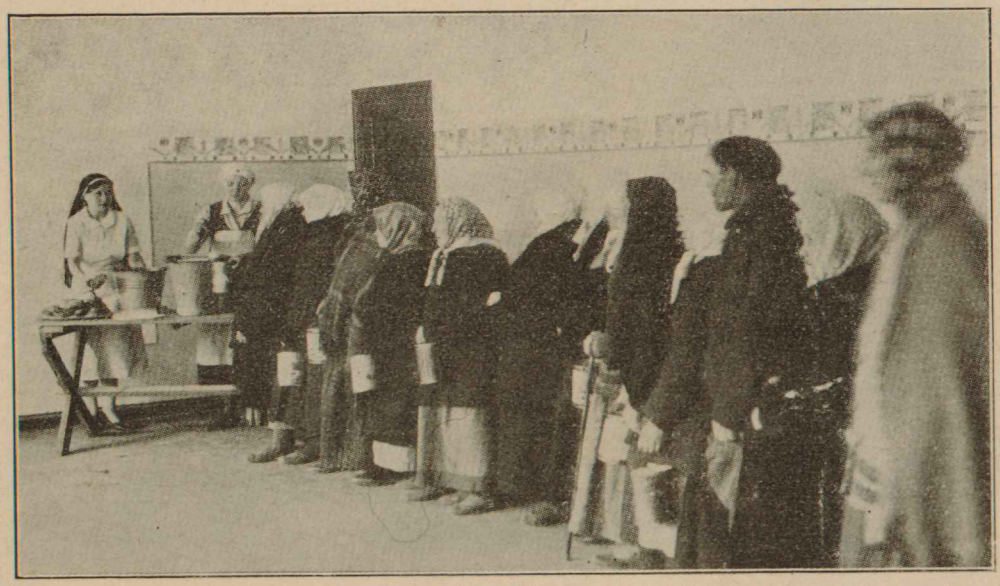
kes kõik said talendid. Nende kolme sulase läbi on esitatud terwe kristlik rahwas. Kuid just see sulane, kes sai kõige wäikesema talendi, mõtles, et temal pole tarwis midagi teha; kuid seeläbi pettis ta end õige suuresti. Selle igawese töö eesmärk on ewangeeliumi wiimine kõigile inimestele ja nende awitamine, kes kannatawad. See ülesanne kuulub terwele kristlikule rahwale ning sellest ei wabasta meid mingi wabandus ega ettekääne.

Inimesed aga oma arusaamatuses koondawad kõik oma huwi ja püüded ainult kaduwale elule ja tööle, kuna kaotawad palju tähtsama silmist ning ei saa selleks minutitki aega ega ohwerda wast kroonigi. Kuid see, mis me oleme teinud Jumalale, on ainuke töö, millel on igawesed tulemused ja mille eest saame tasu igawikus. Kõik muu kaob warsti. Seepärast on wäga tähtis wõtta osa sellest õilsast ja õnnistusrikkast tööst. Üks wäike tegu sellel alal on meile palju suurema wäärtusega kui mitu suurt siin selles ajalikus töös. Keegi ehitab endale suure maja. Selle juures on ta palju kulutanud jõudu, aega ja raha. Kuid see maja jääb temal siia ja hukkub ning inimene on kõigest igawesti ilma. Teine annab Õnnistegija nimel janunejale klaasitäie külma wett ja saab selle eest palga igawikus. Kord said kaks sõpra kokku ja hakkasid rääkima. Üks jutustas teisele tublist mehest, kes oli surnud ja järele jätnud raha kümne miljoni senti. „Oh kui kahju, et ta seda maha jättis," wastas teine, „nüüd ta on ise sellest ilma." Nii on kõige ajaliku tööga.

Inimese elu on siin selleks, et ette walmistada igawesele elule ja teha tööd, mille eest saab igawikus tasu. Kui kaotame selle tõsiasja silmist ja elame ainult ajalikule elule, siis oleme kõige armetumad olewused ja ükskord kohutawalt pettunud. Inimesed, kes on teinud igawese töö oma elu peaüleandeks, on wõinud rõõmuga ja lootusrikkalt oma surmatunnil waadata tulewikku. Nii ütles suur paganate apostel olles Rooma wangikongis, pärast seda, kui sai teada, et ta on surma mõistetud: „Ma olen head wõitlemist wõidelnud . . . Mis muud weel, õigusekroon on mulle walmis pandud . . ." Seda ei wõinud öelda oma elust lahkumisel see wõimas ja külluses elaw Rooma keiser Neero, kes laskis raiuda apostli pea.

Mõned ütlewad: Kui me kõik hakkame tegutsema heategewuses ja ewangeeliumi kuulutamises, kuidas me siis saame elada? Kõik peaksid seda kindlasti tegema, kuid kõigile ei ole see elukutseks, waid suurem osa aitawad ainult oma toetustega kaasa. Ja kui ka tõesti kõik inimesed hakkaksid ewangeeliumi kuulutama, siis tuleks maapeal paradiis, sest siis oleks kõigil õige tõetundmine ning polekski enam tarwis teha kuulutustööd. Aga nii kaua kui maailm püsib, on alati liig wähe inimesi, kes end pühenda-

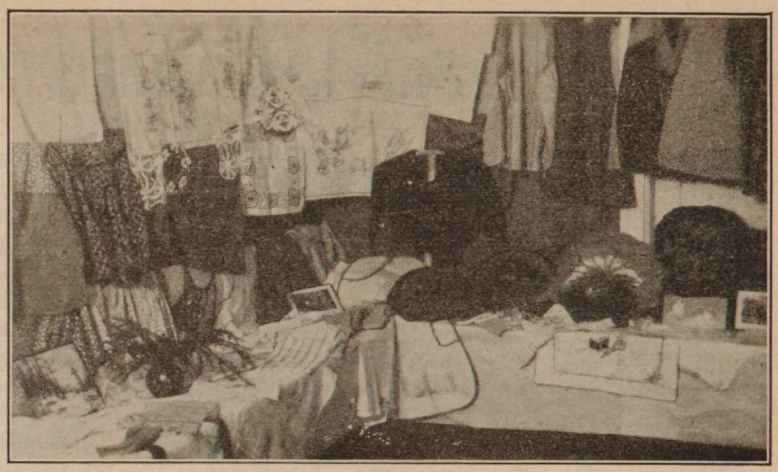
Rakvere koguduse avitusgrupi hoolealused saavad toiduainete pakid.

Tartu koguduse vaeste-supiköögis supi jagamine.

wad sellele ülesandele ehk selleşt tõsiselt osa wõtawad. Seepärarşt jääb kõikide poolt kaasatoetamise wajadus ikka ja alati wäga suureks.

Aru saades selle heategewa töö tähtsusest, et meie kohus on seda teha ja et see toob igawesed tulemused, adwentkoguduste liikmed ja heategewad osakonnad on püüdnud kannatawaid ligimesi aidata nagu näitab järgnew aruanne 1934. a. kohta koguduste liidus:

abistatud	10.291	juhtumil;
suppi antud	4.615	liitrit;
leiba antud	224	kg;
toortoiduaineid	687	kg;
riideid antud	1.704	riideosa;
haigeravimisi	4.448	juhtumil;
abi antud rahas	1.199	krooni.

Käsitöid ja riideid, mida valmistanud avitusgrupp.

Peale selle on tehtud awitustööd, milleşt pole antud aruannet. Abistamisel ei ole tehtud wahet uskkuuluwuse wahel. Mõnes kohas töötati linna hoolekande-osakondadega üheskoos, kuna hoolekandeosakond andis meie hooldamisele haigeid ja wanu. Paljudele haigetele wiidi igal lõunaajal sooja suppi koju.

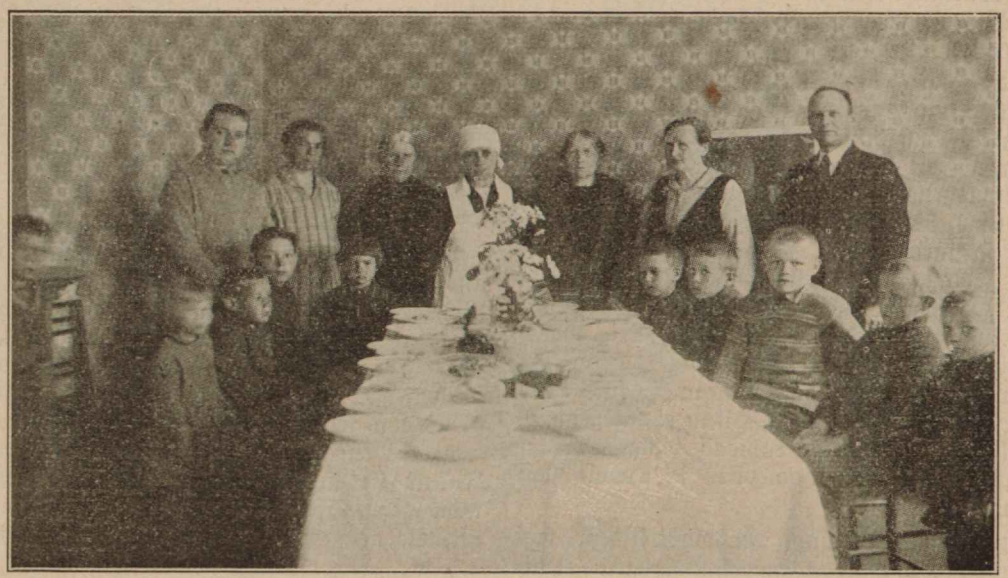
Kuna wajadus sellel alal on suur ja meie kõikide kohustus kaasa aidata, siis loodame ka Teie suuremeelsusele ja wastutulelikkusele selle hea töö toetamiseks. Me ei peaks kaotama silmist tõsiasja, et sellel on igawesed tagajärjed. Ja kes teiste aitamiseks midagi teeb, sellele pöördub see juba siin ajalikus elus õnnistusena tagasi.

Täname Teid Teie toetuse eest!

A. Sabrak.

Avitusgrupp õmblustööl, Pärnus.

Lõunalaud vaeste-supiköögi poolt, Pärnus.

Olukord valmistab muret...

Maailmasõja puhkemisest saadik maailm on kannatanud raskeid lööke. Ta on pandud waimselt, moraalselt, majanduslikult ja kultuurselt suurimale proowile. Õhtumaa on läinud paljudes asjades wastu r a s k u s t e l e. Piiided Rahwasteliidu kaudu wõi muul teel pole annud oodatud tagajärgi olukorra paranemiseks. Wiimase kahekümne aasta saatuselöögid on jätnud sügawad, parandamatud haawad inimeste hinge ja tsiwilisatsioonisse üldse.

Läinud aasta tõi Euroopa mitmes maas teatawa meeleolude rahunemise. Rahwas ja rahwaste-grupid on jõudnud omawahel paremale arusaamisele. Kuid maailm on siiski sealjuures jagunenud kahte suure rahwaste-gruppi. Õhtumaad on tihedasti liitunud ja idamaa on ka ennast rohkem kokku wõtnud. Kaks leeri asuwad wastamisi: ida ja lääs.

Relwade wähendamise küsimusest pole tulnud midagi wälja.

Maailm on haige...

Küsimusele, mis on siis maailmal õieti wiga, wastas Inglise peaminister Macdonald: „Maailm on waimult ja meeleolult haige. Meeltes on närwilikkus, usaldamatus, hirm ja abitus. Üksteisest eraldumine poliitilises maailmas on seotud suure hädaohuga. Rahwad ja walitsused ei saa elada rahulikult ja julgelt üksteisest lahus olles. Me peame end wabastama enesewangistusest."

Haige maailm! Kui kurb! Maailm on ometi nii ilus. Miks ei saa siis rahwad ja inimesed elada usalduses ja üksmeeles?

Sügawaim haaw on küll Aasia rahwaste hinges. Rahulepinguga ja pärast sõda on antud idamaa rahwastele lubadusi, mida aga ei ole täidetud. Hiina peaminister Wang Ching-wei awaldas hiljuti Hiinale tehtud ülekohtu kohta: „Me ei waja midagi muud kui ustawust ja täpset rahulepingute põhimõtete ja meetodite silmaspidamist rahu alalhoidmiseks. Rahu saab olla kindlustatud ainult nende abil. Hiina on kohustatud ka nende põhimõtetega. Hiinat aga pole kaitstud... Meie maast on sõda üle käinud." Ta tähendas, et Hiina on riik, kes on wõtnud osa rahulepingutest, kuid kelle piiride külge on puudutatud. „Hiina ei lase endale enam meeldida, et wõõrad rahwad wõtawad üleolewa seisukoha seespool maa piire ja tarwitawad wägiwalda."

Jaapan, kes on lahkunud Rahwasteliidust, tegi 19. detsembril 1934 lõpu merekonwerentsi eellääbirääkimistele oma suurte nõudmistega relwastuse alal. Seepeale järgnes Washingtoni merelepingu ülesütlemine, mis lõpeb 31. detsembril 1936. Jaapan on walmis „igale olukorrale, mis wõib juhtuda, wastu astuma." Selles on õhtumaa teadlik. Lõhe ida ja lääne wahel on olemas. Haawu, rassile ja rahwusele tehtud ülekohut, ei saa enam parandada lepingutega.

Maailma sõjajõud.

Hoolimata kõigist püüetest rahu kindlustada ja relwastust wähendada haawunud meeleolud ei ole rahunenud. Wõrreldes praegusi sõjajõude üks aasta enne maailmasõda olewate jõududega ilmneb praeguste meeleolude tõeline seisukord. Siis oli maailmas 29.095.288 relwastatud meest, kuid ühtegi sõjalennukit. Praegu on 38.473.994 meest ja õhulaewastik koosneb 12.275 masinast; Saksamaa, Austria, Ungari ja Bulgaaria kaasa arwamata. Kulud sõjawarustuse jaoks 1913. aastal olid (kulddollarites) $ 1.300.285.334 ja 1933. aastal $ 3.195.150.370. 1935. aasta jaoks oli ette nähtud sõjawarustuse jaoks $ 4.610.735.830.

Ei ole iseäralik, et dr. Adolf Keller ütleb: „Sõda ei ole lahendanud mitte ühtki tüliküsimust maailmas. Ta ei ole ka waenumõtteid kaotanud. Ta ei ole toonud rahu. Näib, et inimese mõistus on muutunud wõimetuks maailma liigutama wõi parandama."

Abi maailmale.

„Miljonid kristlased — lihtinimesed, jutlustajad ja professorid on pidanud maha panema lootuse inimese wõimetele," jatkab dr. Keller. „Kristlase hing sarnleb Noa tuile, kes lendas üle wete, ja mitte leides peatuspaika tuli jälle laewa tagasi. Kristlase hing ei leia siin maa peal mingit tuge ja ta pöörab tagasi Jumala poole, kes on ainus abi, kelle ta on leidnud Piibli kaudu."

Jumala Sõna, Kristuse ewangeelium on ainus abi õnnetule maailmale. „Katsuge kirjad läbi, sest te arwate, et teil nende sees on igawene elu, ja need on mis minust tunnistawad," (Joh. 5, 39.) ütleb Kristus. Ewangeelium on päästew jõud kõigile, kes seda usuwad (Rom. 1, 16.). Keegi ei saa teha õnnetule maailmale suuremat heategu kui kuulutada armuõpetust sõnas ja eeskujus. Ainult Kristuse ewangeelium wõib südamest kaotada wihkamise, usaldamatuse ja kahtluse ning anda asemele armastuse Jumala ja inimeste wastu.

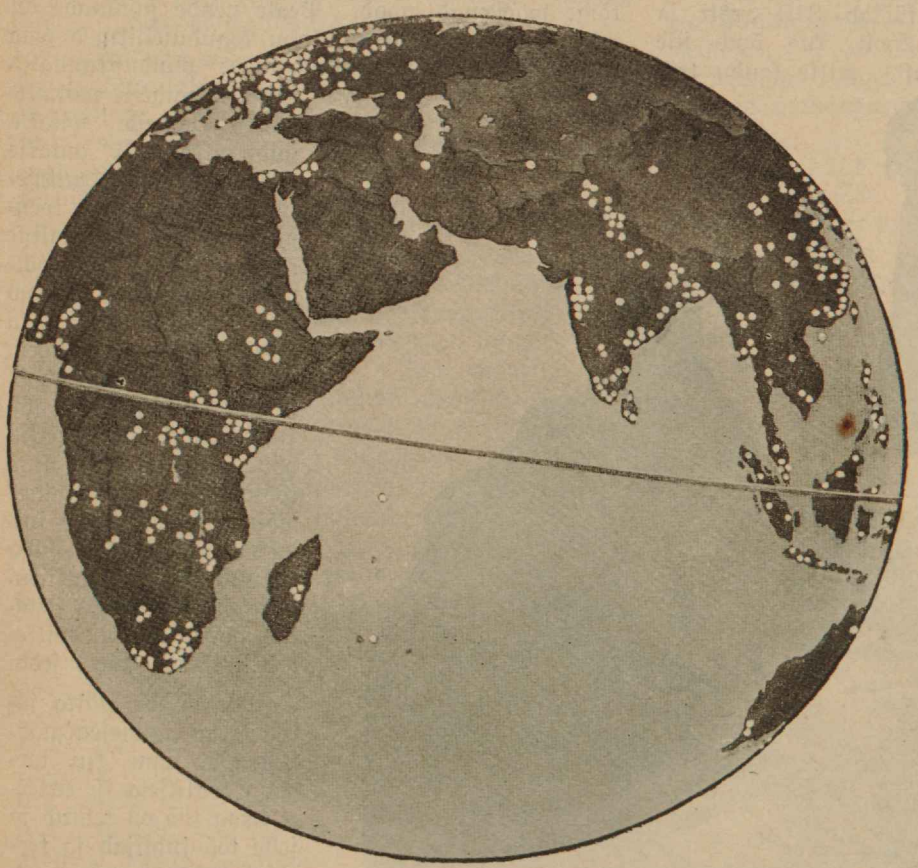
H. L. Rudy.

Ülemaailmne avitustöö

Inimesed maa peal peaksid moodustama ühe suure perekonna, sest neil kõigil on üks taevane Isa, kes on nad loonud ja kes peab neid ülal. Ta tunneb kõikide vajadusi ja armastab kõiki inimesi vahet tegemata. Ta tahab kõiki aidata ja suudab ka seda teha. Inimene ei saa olemas olla oma jõust ja elust, nii ta on äraripp uw Kõigevägevama armust. Issand laseb oma päikese paista kõigile, kes maa peal elavad; ta annab vihma ja kaste; ta laseb maal kanda mitmesugust vilja; ta hoolitseb ka inimese vaimulikkude, vaimsete ja kehaliste vajaduste eest. Kui korralik maine isa juba soovib, et tema lapsed jõuaksid nii kehalt kui ka vaimult kõrgele tasemele ning arendaksid tugeva iseksuse ja ausa iseloomu, palju enam soovib seda maailmade Looja oma loodolevuste kohta.

Ta tahab teha kõik inimesed õnnelikuks, seepärast ta tahab jagada neile maised õnnistused ja peale selle muuta nende iseloomu ja omaduse omaenese sarnaseks. Aga inimesed ei tunne Jumalat. Neil on valevaade temast. Nad ei oska taeva armuanniga ümber käia. Waraga, mis ta annud, võiksid olla hästi ülal peetud kõik inimesed. Kahjuks aga praegu kahekümnendal sajandil peavad paljud inimesed nälgima ning olema hädas ja viletsuses. On inimesi, kel ei ole silmi iluse ja jumaliku jaoks, kes ei tea, et on üks Isa taevas, kes inimlapsi armastab ja tahab neid ette valmistada igaweseks õnneliku elu jaoks. Maailmal ei ole õiget jumalatundmist. Patt ja eneseармastus on silmad pimestanud ja on elul lasknud kujuneda nii, et on palju waeseid kehalt ja vaimult.

Seepärast on käsk tõsistele kristlastele, kes on tunnetanud Isa armunõu ja iseloomu: Minge maailma, aidake teda, päästke ta! Selle ülesande täitis Kristus maa peal elades. Tema jüngrid pidid alustatud tööd jätkama ning tema armastust ilmutama oma elus ja ewangeeliumi kuulutamises. On olnud igal ajal inimesi ja liikumisi, kes on võtnud endale selle ülesande ja töötanud selle teostamiseks. Nad on mõistnud elu õiget mõtet ja on ka seda läbi elanud.

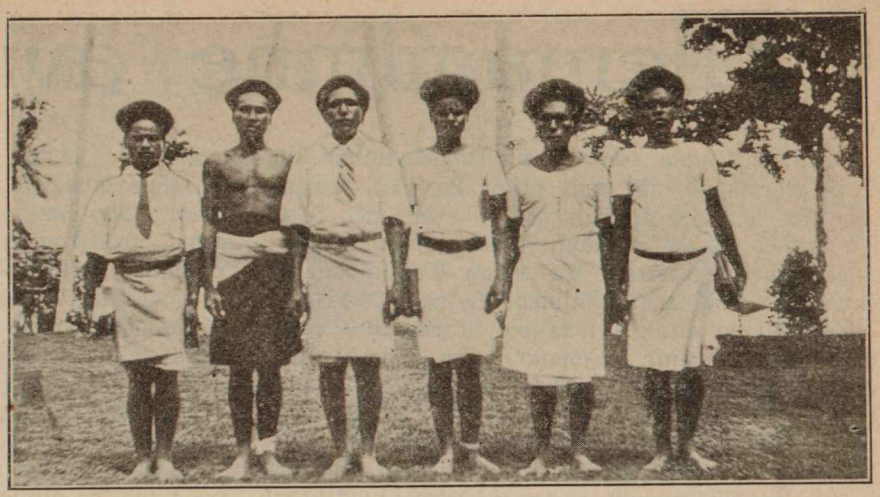
„Minge kõike maailma!“
Heledad täpid märgivad adventliikumise keskusi.

Adventliikumine on võtnud endale ülalnimetatud ülesande ja eesmärgi. Ta tahab teenida kogu inimkonda: toita näljaseid, katta riietuid, teha terweks haigeid ja siiwendada jumalikke põhimõtteid, et paljud saaksid seeläbi aidatud, mõnigi süda trööstitud ning mõnigi häda ja valu wähendatud. See ei ole mitte kawatsus tulewiku jaoks, waid juba tegelik tõsiasi. Sajad tuhanded ja miljonid maailmas võiwad sellest tunnistada, kuidas neid on aidatud adventliikumise poolt, olgu see kehalt või vaimult. Praegu on waewalt mingi maa, kuhu ei ole küündinud see töö. Iga aastaga see töö laieneb, ja

iuued aruanded koostatakse, mis jutustawad imelistest õnnistustest adwentkoguduse awitustöös. Siin on näha Kõigewägewama käsi.

Seda tööd kujutatakse Johannese ewangeeliumis 14. peatükis ingliga, kes lendab keset taewast. Sellega antakse teada, et see peab minema kiiresti üle kogu maailma. Ja see töö on ka teinud wiimasel kümnel aastal suuri edusamme.

Adwentkoguduse tööd tehakse 285 maal 506 keeles. Töös on üle 21.750 töölise — ewangelistid, arstid, haigerawitsejad, kirjandusewangelistid ja õpetajad, kes kogu oma aja pühendawad sellele ligimesearmastuslikule tööle. Sadandetes maades on nende asutused. Neid wõib leida Euroopas, Ameerikas, Aafrikas, Austraalias ja meresaartel. See liikumine peab ülal 112 sanatooriumi ja rawiasutust, kus töötab 810 arsti ja 4466 muud töölist; 2138 kooli, kus õpib üle 90.450 õpilase; 68 kirjastust, mille kaudu trükitakse 161 keeles waimuliku, kaswatusliku ja terwishoidliku sisuga kirjandust. Kõik anded, mis selle töö jaoks laekuwad, on aastas liikme kohta umbes 25 dollarit; sellesse on kaasa arwatud ka kõige waesemad maad. Peale nende summade on mitmesugused tööharud, kuhu koguduseliikmed oma raha ja wahendid ohwerdawad: puudustkannatajaile ja haigeile walmistatakse riideid, wiiakse toidupakke wõi antakse raha. Peetakse mitmesugused kursused ja loengud, et anda wajaline õpetus, kuidas on wõimalik ulatada awitaw käsi kannatajaile. Ikka ja jälle tulewad palwed, mis südant haarawad, milles palutakse abi. Ümberringi on nii palju häda ja wiletsust, et peab töötama nii kui iganes wõimalik. Miljonid inimesed maailmas on juba saanud osa adwentliikumise õnnistusest ja jagatud abist. Teised miljonid ootawad weel seda.

Saalomoni saare pärismaalased, kes on pöörnud paganlusest ja õppinud misjonärideks omal maal.

„Ja Jeesus käis kõik maa läbi ning tegi haiged terweks".

Me ei wõi jätta järele oma ligimesearmastuse tööd enne kui taewane walitseja ise ütleb, et tema töö on tehtud ja selle töö juhtijad ja toetajad wõiwad minna rahusse igawesele kodumaale.

E. Ney.

Inimsoo igaviku-väljavaated

Jumalal on selle maailmaga kindel plaan, mis peetud juba alguses. Pannes tähele Jumala armunõu, mis awaldatud prohwetikuulutustes, see äratab meis otse imestuse. Patulangemisest hoolimata Jumal teeb tõeks oma plaani, mis temal on inimsooga. Selle ta awaldas inimestele oma Poja läbi. Paulus ütleb sellest: „Kui Jumal ennemuiste mitu korda ja mitmel kombel wanematele on prohweti läbi rääkinud, siis on tema neil wiimseil päewil meile rääkinud Poja läbi." Kristus lahkudes maa pealt jättis selle ülesande oma jüngritele. Nad pidid inimsoo wiima weendumusele, et Jumal, Kristuse wabatahtliku surma läbi, lõpetab patu ühes selle tagajärgedega. Sellega asetati sild patu kuristikule, mis lahutas Looja loodolewusteşt. Kõigile, kes pöörawad Jumala poole, kahetsewad oma süüd ja parandawad meelt, andestatakse süü ja neile kindlustatakse igawese elu tõotus. See on Jumala suur armunõu, mis walgustab inimeste mõtted, lootused ja ettekujutused, ning annab neile õige arusaamise Jumala plaanist inimsoo päästmiseks.

Maailmas pole midagi, mis wõiks meid hoida tagasi kuulutamast maailmale rõõmusõnumit sellest wabadusest ja õnnest, mis Jumal on kinkinud inimsoole. Kristuse surm ja ülestõusmine surmast annawad igale patusele wõimaluse saada osa täielikust ja igawesest pääsmisest patu wõimuse ja tagajärgede alt. Armukuulutus näitab inimsoole Kristust, üteldes: „Waata, see on Jumala Tall, kes maailma patu ära kannab". Jumal omalt poolt on teinud kõik, et aidata waimulikult nõrku ja abituid inimesi. Ka kõige nõrgem inimene wõib saada osa Jumala armust. Iga rahwas wõib tõendada seda tõde, mis ütelnud apostlid, et ewangeelium on Jumala wägi, mis on awatud ja kättesaadaw igale kohtlasele südamele, olgu see kas õpetlane wõi lihtsurelik, waba wõi orjapõlwes.

Ewangeeliumil tuli kannatada suuri läbikatsumisi. Pimeduse wõimud on püüdnud alati takistada ewangeeliumi lewitamist, kuid lõpuks pimeduse ajad on muutunud rõõmuks ja wõidutsemiseks. Waatamata pilkamisele ja armustamisele ewangeeliumi kuulutamine läheneb järjekindlalt oma lõplikule wõidule. Igawese ewangeeliumi tõed kõlawad praegu kõiges maailmas. Ustawad töölised, kes on pühendanud oma elu ewangeeliumi kuulutamisele, tegutsewad wäsimatult selleks, et rõõmusõnum lunastamisest läbistaks kõik maajaod. Praegu pole enam maid, kuhu ewangeelium poleks tunginud. On käidud läbi isegi kõik meresaared.

Koos ewangeeliumi lewinemisega Jumala plaan selgub inimestele ikka enam. Oli aeg, millal see plaan näis olewat täiesti teostamatu. Jüngrid wanasti imestasid teate üle, mille Kristus neile esitas, öeldes: „Ja sedasinast kuningriigi armuõpetust peab kuulutatama kõiges maailmas tunnistuseks kõigele rahwale, ja siis tuleb ots". See, mis tol ajal nähtus wõimatuna, on meieaegse kultuuri edu läbi saanud tõsiasjaks. Kuigi sagedasti suurte wõimumeeste ja rahwajuhtide plaanid nurjuwad, teostub kindlasti Jumala plaan. Seda ei suuda takistada inimlikud jõud. Prohwet Johannes kirjutas juba omal ajal sellest edust, esitades rahwale Jumala plaani teostumise, üteldes: „Ja ma nägin ühe teise ingli keşk taewast lendawat, sel oli igawene ewangeelium, et ta seda pidi kuulutama neile, kes maa peal elawad ja kõigile paganatele ja suguharudele ja keeltele ja rahwastele. Ja ta ütles suure häälega: kartke Jumalat ja andke temale au, sest et tema kohtu tund on tulnud, ja kummardage seda, kes on teinud taewa ja maa ja mere ja weeallikad."

See on osa Jumala plaanist, mis peab saama kuulutatud kõigele maailmale. Kõik, kes palwetawad, „tulgu meile siinu riik", kes ootawad Õnnistegija peatset tulekut, tulge, aidake oma palwete ja annetustega teostada seda Jumala suurt plaani!

Eelnimetatud plaan saab tõeks ja teostatakse Jumala wäe läbi. Kuigi inimesed tahaksid takistada selle plaani teostamist, neil ei lähe see korda. Wõit saab olema Jumala poolel. Kõigewägewama plaani teostamisel ei ole tähtsust ei kullal, hõbedal ega suurel rahwahulgal. Ainult Jumala Waim on suuteline teostama seda plaani inimeste läbi, kes on tahtlikud end andma temale töörüistaks. Kristuse ajal ewangeelium saawutas oma esimesed wõidud nõtrade inimlaste läbi, kellele Jumala Waim andis jõu, usu ja kindluse. Prohwetid ja apostlid panid alguse sellele tööle. Sama Waim wiib lõpule Jumala plaani. Jumal saadab meieaegsetele inimestele samu läbikatsumisi kui apostlitelegi omal ajal. Jumal on usaldanud oma töö oma koguduse hoole, kelle läbi tema teatab ja ilmutab inimestele oma salajased nõud. Tema rahwas wiib selle töö lõpule Eelia waimus ja wäes. Waim sisendab neisse kindla usu Jumala sõnasse ja täieliku sõnakuulmise tema armunõu läbiwiimiseks. Hoolimata kõikidest raskustest tema rahwas walmistub Kristuse tuleku wastu kogu maailmas, lõpetades wõidurikkalt temale antud ülesande. Nende iseloomu kohta on Jumala sõnas üteldud: „Siin on pühade kannatus; siin on need, kes Jumala käsusõnu ja Jeesuse usku peawad."

W. T. Bartlett.

VALGUS PIMEDUSES

Aafrika — pime maailmajagu

Aafrikal ei ole olnud kultuurilist minewikku nagu seda on Aasial ja Euroopal. Peaaegu miski ei märgi tema erilist waimutööd tänapäewani. Seepärast nimetatakse teda pimedaks maailmajaoks.

Temale paistab üleliia hele ja kuum päike, mis on närbutanud tema pärismaalaste — neegrite waimu. Kliima on üldse wäga ebasoodus. Peale selle on olnud weel geograafilised takistused. Nimelt temal ei ole olnud teiste maailmajagudega läbikäimise wõimalusi. Põhjast on Aafrika ligipääsematu Sahara kõrwe tõttu, mille laius on üle 1500 km. Wälja arwatud mõned üksikud oaasid, kus on leida wähe wett, kogu kõrwe on kuiw, liiwane ja lõpmata kuum. Siia on hukkunud iga julge reisija, kes on tahtnud pääseda sisemaale. Teiseks takistajaks on põline mets kohe lõunapool Saharat. See on tihe ja läbipääsematu ning moodustab weelgi kindlama kaitsemüüri kui esimene. Kolmandaks on ebasoodus weetee idast ja lõunast. Wäikestel purjekatel osutus wõimatuks jõuda eesmärgile mitmetuhande kilomeetri pikkusel hädaohtlikul weeteel. Puuduwad ka jõed, mille kaudu oleks saadud maale. Need surnud loodustõkked kultuurmaailma ja troopilise Aafrika wahel takistasid wiimase edu. Ta on olnud eemal kõigest kultuurelust ja elanud täiesti omaette, moodustades pimeda ja musta mandri.

Üks tublimaid õpilasi misjonikoolis. Lühikese ajaga pole muutunud üksi neegripoisi sisemine, waid ka wäline pale.

Aafriklaste käekäik

Wiimasel ajal on see maailmajagu uurijate poolt pikki ja põiki läbi käidud. Euroopa riigid on ühtlasi asunud siia saaki saama ja wõitnud endale asumaad. Niiwiisi hakkab see maa juba wähehaawal kultuuriga kokku puutuma. Omanikud muidugi loowad siin endale elamiswõimalusi, ehitawad majad ja magistraal-teed. Pärismaalaste elu aga ei ole muutunud. Wõõrad walitsejad ei ole tulnud just neid aitama.

Kõik, mida üldse kanda saab, kantakse Aafrikas pea peal — seda iseloomustab siinne foto. Koolipoisid tulevad kooli isegi koolitarbeid peal balansseerides.

Eestlasest misjonär ja õpetaja A. Nuka oma naisõpilaste seas misjonikoolis Waterloo külas, Sierra-Leones.

Esialgu wõõrad tegid wäga õelat ülekohut pärismaalastele. Araablased pääsesid esimestena selle maa pinnale. Nad äsitasid suguharudewahelised sõjad, millest saadud wangid müüdi orjadeks. Selles nägid ka teised rahwad tulu ja olid meelitatud sama tegema wõi orjad üles ostma. Täpset arwu wäljaweetud orjadest pole wõimalik teada, kuid keegi prantsuse ajaloolane ütleb, et orjakauplemisega on Aafrikale läinud kaduma umbes 100 miljonit inimest. Orjadega käidi ümber toorelt. Öeldakse, et 12% kõigist wäljaweetawaist orjadest suri juba merel. Palju suri maandumisel, nii et wast ainult 50% olid tegutsõimsad töölised oma uutele peremeestele.

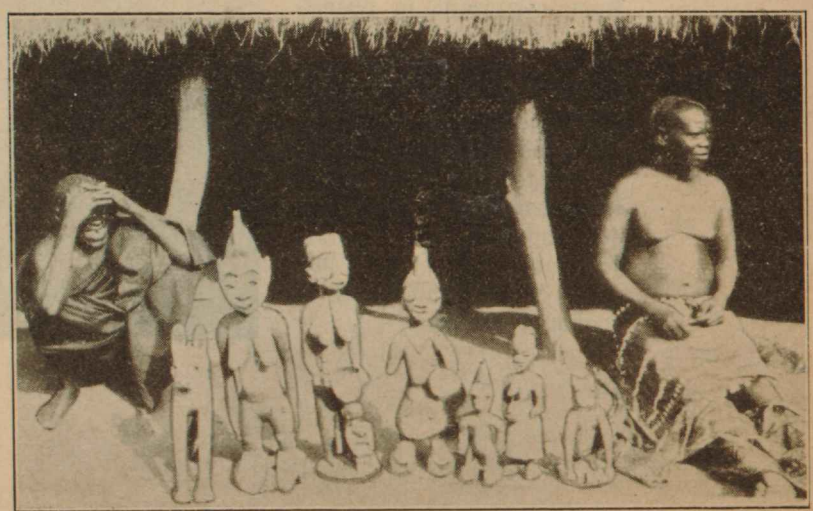
Tänu tõsistele kristlastele Inglismaal ja Ameerikas, kes astusid wälja orjastamise wastu, ning selle tulemus oli, et 1772. a. astuti sammud orjade wabastamiseks. Samal aastal oli Inglismaal üle 15.000 wabastatud orja. Walitsus tundis õnnetuile kaasa ja andis neile oma asumaa Sierra Leone ranniku uueks asupaigaks.

Praegu küll orjadekauplemist ei ole ja pärismaalastel on jällegi selles suhtes wabadus. Aga walgete wastu nad on siiski umbusklikud. Esialgu kui õilsate kawatsustega walged — misjonärid — püüdsid wiia walgust pimedusse, siis olid nad sunnitud kannatama wõi isegi oma elu kaotama. See muidugi ei olnud põhjustatud eeskätt mustade päritud tooruses, waid wiimased olid ju sellisteks kaswatatud olukordade kaudu. Tänu esimeste pioneeride ohwrimeelsusele ning julgusele, wõime praegu minna peaaegu kõikjale Aafrikas, kartmata hädaohtu pärismaalastelt, ning aidata neid arstlikult ja rääkida neile maailma Õnnistegijast.

Aafrika pärismaalase elu on kaastunnet äratawalt armetu. Peawarjuks on lihtsad onnid ilma mingisuguse sissesseadeta. Ei ole mingeid warandusi ega tööriistu. Töö ei ole kuigi wiljakas. Teatawa puukonsuga tongitakse lapike maapinda kohewaks ja siis külwatakse riis, mida seal peaasjalikult kaswatatakse. Sellesamagi riisinatukese müüwad walgetele ülesostjatele ära, et saada raha. Walgetelt on juba õpitud niipalju, et armastawad raha. Selle eest ostewad uimastuswahendeid wõi mõne riidehilbu. Alalhoidmist ja tulewiku eest hoolitsemist neil ei olle. Aga kui kõik on otsas, siis on nälg waraks. Siis otsitakse, mis iganes saab suhu panna. Muidugi säärane elu on wilets. Kuiwal ajal saadakse puudulikuga läbi, aga wihmastel aegadel, millal woolab wihma mitu kuud ühtejärge, siis on haigust ja häda palju.

Kliima on üldiselt terwisele kahjulik ja põhjustab igasuguseid haigusi. Surewus on suur. Haigused saawad lewitatud ja raskendatud selleşt, et ei tunta terwishoiunõudeid. Peamisi haigusekandjaid on wesi. Kuiwal ajal leidub wett ainult weel kõige madalamais nõgudes. Seal käiwad sees inimesed ja loomad end jahutamas lõõmawa troopikapäikese wastu. Seal siginewad haigusitekitawad pisikud. Sealt tuuakse wett ja tarwitatakse keetmata. Nii on seal igal sammul tarwis õpetada ettewaatust ja oskust haigusteşt hoidumiseks.

Nõidarstid oma jumalakujudega Lääne-Aafrikas.

Ravipunkt Wallegas, Abessiinias.

Arstlik nõuanne ja abi

Oma loomult ja kaswatuselt pärismaalane on ebausklik, kardab nähtamatut ja usub waimude wäesse. Kartuses ja hirmus saladuslikkude jõudude eest pärismaalane saadab mööda oma elu.

Ta on alatiselt ja täielikult rippuw nõidarstist wõi rohumehest, olles tema mõju all hällist hauani. Ta pöördub rohumehe poole suurte ohwritega ja palub tema läbi waimudelt õnnistust põllu, kala- wõi jahisaagile. Ka haigusjuhtumeil ta loodab waimude abile, kes, wastawalt tema kujutusele, kergendawad häda wõi annawad täielise paranemise.

Koolitatud arstide ilmumine on kõigutanud usku nõidarstidesse. Misjonär-arstid lähewad pärismaalaste juure ja annawad neile arstiabi. Pärismaalased nähes, et nad teewad head, kingiwad neile usalduse. Teade lewineb kiiresti ja abiotsijad pööravad misjonihaigla poole. Seal antakse neile juhatusi terwishoiuks. Meie haiglad ja koolid õpetawad noormeestele ja tütarlastele toiduwalmistamist ja terwishoidu. Mõneaastase kursuse lõpetades nad lähewad tagasi ja wõiwad arstide juhatuse järele teha õnnistusrikka töö oma rahwa keskel. See tegewus lükkab ümber toed ebausul ja ebajumalusel ning äratab igatsuse tõe ja ewangeeliumi järele, mis neile awab õnnelikuma ja wabama elutee.

„Valgemehe haud"

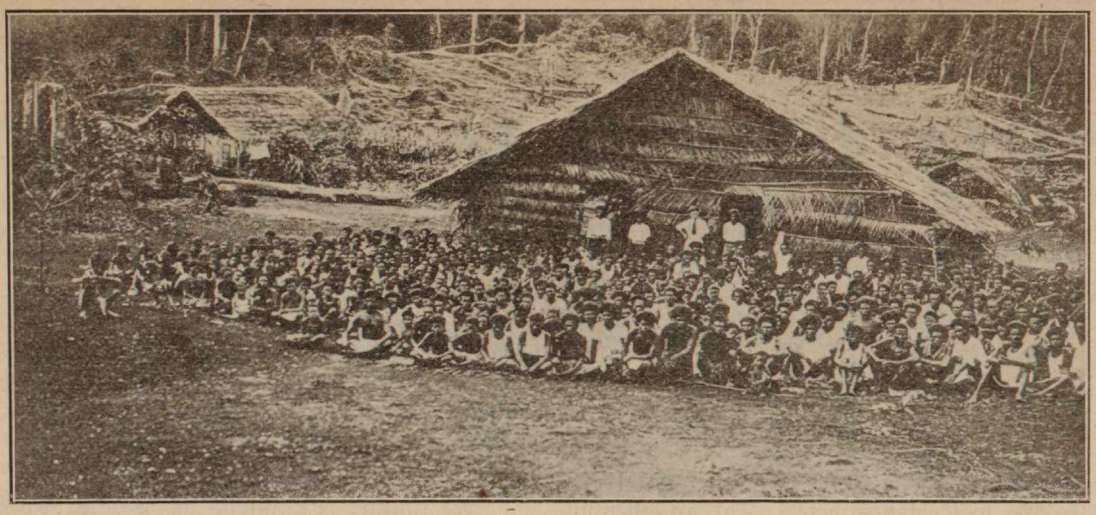
Nii kutsutakse Lääne-Aafrikas asuwat Sierra-Leonet. Kuid mitte üksi Sierra-Leones, waid kogu mustal mandril on kliima kahjulik harjumata walge terwisele. Kuiwal ajal kurnab terwist liigne kuumus, wihmasel ajal liigne rõskus. Alatasa waritseb hädaoht mürgisteist putukateist, skorpionidest ja usside st. Öösi ei saa magada wabalt, waid ase peab olema ümbritsetud moskiitodest kaitswa wõrega. Siiski paarkümmend moskiitot nõelab iga päew. Moskiitode nõelamisest tekkiwa malaariapalawiku wastu wõetakse järjekindlalt sisse hiniini, mis omakorda pikapeale rikub terwist. Nii wõib terwis kergesti puruneda. Seetõttu misjonäri elu on suur eneseohwerdus oma mustade kaasinimeste kasuks. Nii mõnigi misjonär on warisenud nulda mustal mandril, wõi ta on pidanud kaotama mõne perekonnaliikme — naise wõi lapse.

Inimarmastuslikul põhimõttel wõttis ka meie kaaswõitleja eestlane Almanda Nuka Inglismaa misjonijuhatuse kutse wastu ja asus tööle Aafrika kardetawamasse maakohta — Sierra-Leonesse. Seal Waterloo kiilas asuwas misjonijaamas ta on töötanud halastajaõena, õpetajana ja ewangelistina ligi neli aastat. Need aastad on pakkunud temale raskel tööd, ja tema läbi aafriklastele palju abi.

A. Nuka mustanahalisi õpilasi näeme pöördel. Sierra-Leone on niisama suur ja niisama hulga elanikkudega kui Eesti. Meil on seal 18 kooli umbes 600 õpilasega. Terwe rida noori on lõpetanud kõrgema kursuse ja astunud oma rahwa teenistusse.

Maakoht Aafrikas. Kus kuival ajal leidub lomp, seal suplevad loomad ja inimesed, ning sealt tuuakse joogivesi.

Pärismaalaste kogudus Mussaus, Uue-Guinea saarel. Kahe aasta eest need olid metsikud paganad.

LÄBIELU ÜRGMETSAS

Perene dſhungli kohal lendawa lennuki mehhanismis oli tekkinud rike, mis ſundis lennukit maanduma. Maandumine toimus õnnelikult, ühtki ſõitjat wigastamata. Kõik rõõmustasid õnnestunud maandumise üle. Kuid see õnnetundmus ei kestnud kaua. Mõeldes sellest, kus nad wiibiwad, neid haaras hirmutunne. Eelmisel õhtul nad olid kõnelenud ähwardawast hädaohust, kui peatsid maanduma kusagil tundmata ürgmetsas. Metselajad, maod, malaariapalawik, toidupuudus ja teised ürgmetsa hädaohud lõpetatsid kindlasti mitmegi elu. Weel halwem oleks lugu, sattuda mõne metsiku suguharu wõimkonda. Jutustati, et indiaanlased on surmanud 1916. aastal üle kaheksakümne walge inimese; kummikogujad, keda nad eriti wihkawad, nad piinasid pikkamööda surnuks. Ja nüüd olid reisijad kesk neid hädaohtusid. Nad seisid nõutult lennuki ümber, waadeldes juhi tagajärjetuid jõupingutusi mootori juures.

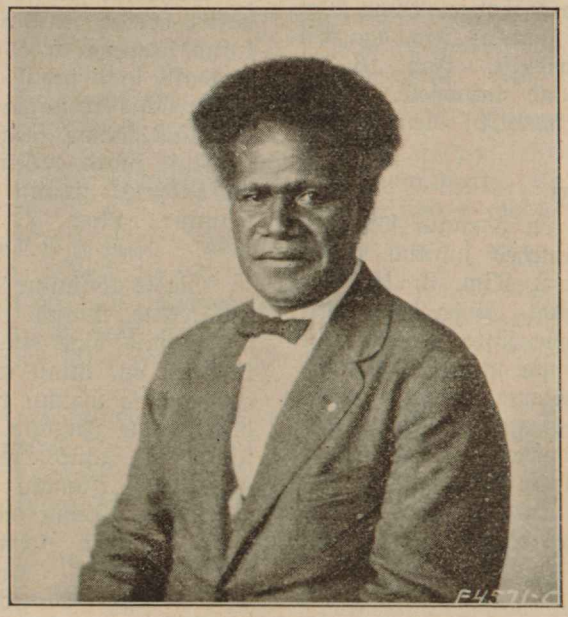
Korraga nad nägid enda juures kaht indiaanlast, nooletuped seljas ja wibud käes. Indiaanlased, olles jahil, olid näinud „suure linnu“ allalinglemist, ja olid otseteed ruttanud ſündmuspaigale. Nüüd suureks imestuseks nad nägid selle koletise juures inimesi. Kuid ka walged ei olnud wähem ehmunud. Nad mõtlesid, et need kaks punanahalist alarmeeriwad nüüd kogu suguharu, mis nende mõttes oleks tähendanud hukkumist. Kuid see pinew seisukord lahenes päris ootamatult. Üks metsmeestest küsis kohe hispaania keeles: „Sõbrad, kas te olete alla kukkunud?“

Rõõmustades, et nad selles nõutus ja hädaohtlikus olukorras sõpru leidsid, ja soowides ka omalt poolt seda sõbralikku wahekorda kõwendada, mõned reisijatest pakkusid neile kahele punanahalisele oma reisutaskutest kehakinnitust. Need aga lükkasid lahke ettepaneku tagasi üteldes: „Me pole teile midagi head teinud ega taha teilt midagi.“

„Wõtke siis wähemalt minu huultewärw; te wõite sellega end ilusasti wärwida,“ ütles üks reisijatest, ulatades neile huulewärwi. Aga punanahalised ei nõustunud ettepanekuga, waid ütlesid: „Me ei wärwi end enam.“

Edasi nad teatasid, et siin läheduses on misjonijaam, kus elawad walged inimesed. Lennuki juht küsis, kas nad ei oleks walmis wiima misjonijaama kirja, et neile misjonijaamast saadetaks toi-

(Järg 18. tüljel.)

Ratu Setareki Cevaca, endine pealik Fidši saarelt, nüüd evangelist.

MIDA USUME JA ÕPETAME

Tihti küsitakse, miks adventistidel ei ole usutunnistust, nagu seda on teistel usuühingutel. Meil on siiski usutunnistus ja see on Pühakiri. Sellest pole võetud mitte mõni osa, vaid kõik alguses lõpuni. Kristus on meile Jumala õnnistusplaani keskpunktiks. Teeme siin lühikese kokkuvõtte.

Isikuline Jumal.

Me usume isikulist Jumalat, kes lõi inimese enda sarnaseks. Jumal on kõige looja; ta hoiab alal universumi ja selle korra. Ta on teadlik nii suurtes kui ka väikestes nähetes. Tal on ühendus inimesega. „Tõstke oma silmad üles kõrgesse ja vaadake, kes on neid loonud ja saadab nende sõjaväe välja aru päralt. Ta kutsub neid kõiki nime päralt, tema jõu ja tugeva rammu päralt ei puudu neid ühtainust." Jes. 40, 25. 26. 29.

Kristus Jumala Poeg.

Ta on Jumala teine isik, Jumala Poeg igaveselt ajalt. Ta on sündinud Pühast Vaimust ja on saanud Jumala ja inimese Pojaks. Jes. 7, 14; Luk. 1, 35. Inimese pojana ta annab eeskuju sõnakuulmiseks, Jumala pojana annab jõudu sõnakuulelik olla. Tal on olnud osa ka loomistöös. Kol. 1, 16. 17.

Püha Vaim.

Me usume Püha Vaimu kui Jumala kolmandat isikut. Kristus ise ilmutas seda, kui käskis ristida Isa, Poja ja Püha Vaimu nimel. Mat. 28, 19. Juba vana seaduse ajal inimesed „panid vastu ja kurvastasid tema Püha Vaimu". Jes. 63, 10. Jeesus tõotas saata tröösti ja, Püha Vaimu. Joh. 14, 26. Kristus ilmutas Isa, aga Püha Vaim ilmutab nüüd Kristust. Joh. 16, 14. Püha Vaim on suurim and inimesele. Püha Vaimu läbi inimene saab jumaliku olemise. Ta on uussünni põhjus.

Pühakiri.

Me usume, et Pühakiri on Jumala sõna, sest seda on kirjutanud pühad mehed juhitud Pühast Vaimust. 2. Petr. 1, 21; 2. Tim. 3, 16. See päralt ta ongi täieline usualus. Teda tuleb uurida ja tema osi mitte vahele jätta ega tähtsusetuks lugeda. Ka ei pea sinna midagi juure panema. Pühakirja all mõistame terwet Jumala Sõna — Wana ja Uut Testamenti. Selle prohwetlikud kirjad on arusaadawad. Tan. 12, 4; Ilm. 1, 3. „Meie ei ole mitte kui mitu, kes Jumala Sõna segawad, vaid kui selgest meelest ja kui Jumala seest, Jumala ees räägime Kristuses." 2. Kor. 2, 17.

Patt.

Patulangemise läbi inimene muutus Jumala käsust üleastujaks ja on patu all. Rom. 5, 12. Ta peab sellele vastu seisma, et saada igavest elu. Siiski patu palgaks on kõigile esimene surm. Rom. 6, 23.

Lunastus.

Patulangus sünnitas taevas kurbust, sest ilus maa rikuti patuga ja selle elanikud jäid õnnetuse ja surma saatuse hoole. Jumala suur armastus leidis nõu. Jumala Poeg oli valmis surema, et võtta seaduslik karistus enda peale. 2. Kor. 5, 21.

Meeleparandus.

Me usume, et inimene on loomult kalduw kurjusele ja kui ta tahab Jumala juure tulla, siis peab meelt parandama. Selle all mõistame, et ta pöörab kurjalt, patuselt teelt Jumala teele. Ta peab tahtma Jumala tahtmist teha, seda mitte hirmu päralt, vaid armastusest Jumala vastu. Rom. 2, 4. Kristus on tulnud maailma meeleparandusele kutsuma. Luk. 5, 32.

Uuestisündimine.

Me usume, et inimene peab uuesti sündima, enne kui ta võib Jumala riiki minna. Muidu on inimene üleastumise ja patu läbi surnud. Ef. 2, 1; Kol. 2, 13. Jeesus, kes äratas surnud üles, võib ka tuua südames muutuse. Inimene saab uue loomu. 2. Kor. 5, 17. Uus inimene peab Jumala käske. „Ja oma Vaimu tahan ma teie sisse anda ja teha, et teie võtate käia minu seadmiste sees ja mu kohtuseadusi pidada ja nende järele teha." Es. 36, 27.

Õigeksmõistmine.

Õigeksmõistmine tuleb armu ja usu läbi. Pühakiri õpetab selgesti, et inimene ei või oma rikutud loomuga teha häid tegusid, mis temale võimaldaks igal juhul Jumala õigeksmõistmise. Üks patt võib kõik nurja ajada. Kristus lepitab süü; usu läbi saame seda armu, sest usu läbi tuleme Kristuse juure. Tiit. 3, 5—7. Nagu Aabraham sai õndsaks, niiwiisi peab olema ka meie õndsaksaamine. Rom. 4, 20—25.

Pühitsus.

Õigeksmõistmine on silmapilgu asi aga pühitsus kestab eluaja. Pühitsus ei ole paljas tundmus, vaid õige elu. „Et meil nüüd niisugused tõotused on, minu armsad, siis tehkem endid kõigest liha ja vaimu roojusest puhtaks ja lõpetagem pühitsemine Jumala kartuses." 2. Kor. 7, 1. Me usume, et igaüks, kes on pühitsetud, peab tõsidusega elama Jumala tõe järele. Kristuse läbi oleme seda. „Tema puhastab südametunnistuse surnuist tegudest elawat Jumalat teenima." Ebr. 9, 14.

Ristimine.

Me usume piibliliist weeristimist allakastmisega. See peab sündima ainult ristitawa enda usu

peale. Apt. 8, 37. 38. Õnnistegija on seda nii selgesti käskinud: õpetage ja siis ristige. Mat. 28, 19. Niisugune ristimine on wanainimese mahamatmine ning Kristuse surmas ja ülestõusmises sarnane olemine. Rom. 6, 3. 4.

Jumala käsud.

Me usume, et Jumala kümme käsku on makswad igal ajal. Need näitawad, mis usuinimene peab tegema ja millest hoiduma. „Seepärast, et käsu tegudest ükski liha ei mõisteta tema ees õigeks, sest käsu läbi tuleb patutundmine", Rom. 3, 20. „Aga kes wabaduse täie käsu sisse kummardades waatab ja selle juure jääb, seesinane ei ole mitte unustaw kuulaja, waid teotegija, seesinane on wast õnnis oma tegemises." Jak. 1, 25. Kõik kümme käsku on ühesuguse tähendusega ja pühad. „Sest kes kõik käsuõpetust peab ja ühe käsusõna wastu eksib, see on kõigist süüalusteks saanud." Jak. 2, 10. „Karda Jumalat ja pea tema käskusid, sest see on iga inimese kohus." Kog. 12, 13. Kristus on tulnud Jumala käsku kui tema tahtmist kinnitama, sest et selleşt üle astuti. Mat. 5, 17. 18.

Issanda hingamispäew.

Me usume, et seitsmes nädalapäew on määratud Jumala poolt inimesele rahupäewaks juba Paradiisist saadik ja seda peame ka meie, kristlased Uue Testamendi põhjal pühaks pidama. Loomistöö lõppedes on Jumal seda pühitsenud. Moosesele antud käskudes on see uuesti korratud. Jeesus ütles, et hingamispäew on tehtud inimese pärast, ja Ta ise on selle isand. Mark. 2, 27. 28. Apostlite wiis oli hingamispäewa pidada. Apt. 17, 2; 18, 4.

Kristuse jälletulek.

Me usume Kristuse isiklikku jälletulekut. Ta tuleb usklikkude järele — ära wiima. Õiged surnud tõusewad üles ja elawaid muudetakse ühtlasi. Need lähewad Issandaga ühes. 1. Tes. 4, 15—17. Kõik õelad surewad ja ükski ei tõuse sel puhul üles. Nad jääwad hauda teise ülestõusmiseni. Ilm. 20, 5.

Kristuse tulemine on kõikjal nähtaw. „Waata, tema tuleb pilwedega ja kõik silmad peawad teda nägema." Ilm. 1, 7. „Sest see peab sündima, et inimese Poeg tuleb oma Isa au sees oma inglitega ja siis tasub tema igaühe kätte tema töö järele." Mat. 16, 27.

Jumala lastele ei tule see sündmus ootamatult. Me usume, et see sündmus on ligi. Märgid, on täide läinud ja tema tulemist kuulutatakse. Mat. 24, 14. 33. Ainult päewa ja tundi me ei pea ära määrama. Mat. 24, 36.

Pühapaik.

Me usume, et Jumal on rääkinud ettetähenduste ja sümbolide abil inimestega, et nad õieti aru saaksid lunastusplaanist. Wanas seaduses on antud ohwrisüsteem. Kõik ohwrid tähendasid tulewase Lunastaja peale. Israeli körwerännaku ajal oli püha maja, pärast ehitati tempel. Maapealne püha maja pidi olema wari taewasest. Ebr. 8, 5. Kui see ettetähendus Kristuses läks täide, siis kärises lõhki pühapaiga wahetekk. Kristus on läinud taewasse kõige pühamasse paika ja palub meie eest. Kõigepühamast paigast lahkumisel kuulutatakse maailmale kohtuotsus, nagu see sündis maapealse pühapaiga puhastamisel suurel lepitamisepäewal.

Uurimiskohus.

Enne maailmale kohtuotsuse kuulutamist on uurimiskohus. See sünnib enne Kristuse jälletulemist, lõpuajal. Jumal Isa on ise kohtumõistjaks, Jeesus Kristus eestkostjaks, inglid tunnistajateks, kakskümmend neli wanemat wannutatud meesteks ja kümne käsu alusel toimub siin kindlakstegemine. Dan. 7, 9—12; Ilm. 20, 12. Pärast tuleb Kristus. Õigeksmõistetud tõusewad üles ja wõetakse Kristusega taewasse, kuna hukkamõistetute ülestõus ja karistus on tuhande aasta pärast. Ilm. 20, 5.

Karistus maailmale.

Tuhande aasta jooksul õigeksmõistetute osawõtul taewas määratakse õeladele lõplik karistus. Õigeksmõistmist enam ei tule. Ilm. 20, 4; 1. Kor. 6, 2. 3. Waheaja mööbudes õelad tõusewad üles ja saawad karistuse. „Ja tuli langes taewast maha Jumalast ja sõi neid ära." Ilm. 20, 9.

Kristus — meie elu.

Me usume, et meie igawene elu on Õnnistegija käes anda. Muidu oleme surelikud. Ümberpöörmatul ei ole seda elu. Jeesus on öelnud: „Nad käiwad minu järel ja mina annan neile igawese elu." Joh. 10, 27. 28.

Inimese olek surmas.

Me usume, et inimene puhkab hauas kuni ülestõusmiseni. Ta on teadwuseta olekus. Tal ei ole ühtegi osa päikese all. Kog. 9, 5. 6. 10.

Surnute ülestõusmine.

Me usume lihaülestõusmist. Õiged tõusewad üles igawesseks eluks, õelad hukkasaamiseks. Joh. 5, 29. Kui need surnud, kes Issandas surnud, üles tõusewad, siis Jumal ehib neid surematusega. See sünnib esimesel ülestõusmisel. Teine ülestõusmine tuhande aasta pärast on igawesseks surmaks.

Uus maa.

Lunastusplaani täidemineku saadakse see jälle tagasi, mis patu läbi kaotatud: pühadus, igawene elu ja igawene kodu. Meie maa on uuendatud, patt ja ilmalikud asjad ära põlenud. 2. Petr. 3, 10. Püha linn asub maa peale ja õiged jääwad siia elama. Ilm. 21. ja 22. ptk.

duaineid ja muud wajalikku. Indiaanlased aga panid ette kogu reisiseltskonna misjonijaama juhtida. Et nad asusid Perene jõe lähedal, ja et misjonijaam asus jõe woolu suunas, siis löödi kokku parw jõe kaldal olewatest puumottidest, asuti ühes pakkidega parwele ja sõit läks alla woolu.

Umbes tunnilise lainetel liuglemise järele parw juhiti kaldale. Esimestena astusid maale indiaanlased ja hüüdsid parwelolijaile: „Maha astuda! Kaasa tulla!" See käskiw kõnetamiswiis ja weel enam see wali toon, millega need iseäralikud „juhid" kõnelesid, mõjus walgetele hirmuäratawalt. Nad oletasid sellest, et neid on meelitatud lõksu. See kartus suurenes weel enam, kui üks indiaanlastest metsa jooksis ja seal wilistades iseäralikke signaale andis. Ei kestnud kaua kui metsast kostis jooksjate müdin ja esile ilmusid indiaanlaste salgad. Kuid imelik, neil ei olnud kaasas relwi ja nad ei olnud wärwitud, waid awaldasid puhast, sõbralikku muljet. Lühikese kõnelemise järele juhtidega nad lähenesid walgetele, tõstsid käe üles terwitamiseks ja ütlesid: „Me tahaksime teid aidata ja kanda teie pakke." See oli walgetele rõõmusõnumiks. Hirm oli osutunud asjatuks. Nad küsisid misjonijaama järele ja said wastuseks, et nad jõuawad pärale üsna pea. „Kapischeni andu," hüüdsid indiaanlased, see on: weel wähe maad edasi!

Mõneminutilise käimise järele awanes nende ees waatepilt, mis ükski ei wõinud oodata. Nad jõudsid suurtest mägedest ümbritsetud awarale lauskmaale, kus asusid suured banaani- ja mandiokapuude istandused. Nende keskel asus Sutichque misjonijaam. Hulk campa-indiaanlasi tuli neid terwitama.

Korratu indiaanlaste asula asemel nad leidsid eest näguse küla, ja selle keskel awara platsi, mille ümber olid istutatud palmid. Samas asus kena kirik ja kahekordne hoone. Elamud olid korralikud ja puhtad. Mõlemal pool külawaheliste teed kaswasid banaanipuud, mis olid korralikult haritud. See kõik äratas walgetes imestust. Kuid nende imestus kaswas weelgi, kui nad tutwusid sealt rahwa pealiku meelsusega. Kuuldes nende õnnetusest pealik saatis kohe hulga mehi õnnetuskohale, kes pidid walwama lennuki juures, et sellel asuwad lendposti pakid ja lennuk ei saaks häwitatud metsikute suguharude poolt. Walged tänasid südamlikult pealikut tema lahkuse eest. Jutlemisel awaldati heameelt wastastikuse sõbralikkuse üle ja rõhutati, et see on huwitawaim tutwumismisjuhtum, mis kunagi tehtud.

Walgete reisijate seas oli ka üks õigusteadlane, kes, kõneledes pealikuga, päris sealse kohtupidamise wiiside üle. Pealik küsis: „Mis tähendab kohtunik?" Kohtunik wastas, et see on mees, kes kurje inimesi karistab. Pealik raputas pead ja ütles otsustawalt: „Ei, niisugust meest me ei waja. Siin ei ole kurje inimesi. Me ei joo wiina, ei warasta, ei tülitse ega ole waenulikud üksteise wastu! Ennem me olime kurjad, aga pöörates elawa Jumala poole, me loobusime sellest. Nii me praegu ei waja enam kohtunikku, aga ja wõid meile jätta oma tütre, kes meie lastele annaks õpetust piiblist. Teda me wajaksime küll."

Need campa-indiaanlased olid ennem olnud roimarid, orjadepüüdjad, joodikud ja kõigiti kardetawad inimesed. Kuid nüüd nende elu tunnistas ewangeeliumi ümbermuutwast wäest.

Järgmisel hommikul indiaanlased olid seadnud korda kaks paati ja pealiku isiklikul juhtimisel seltskond asus teele walgete asunduse poole, kuhu jõuti kolmepäewase — muist paatides, muist maad mööda — reisu järele. Jõudes walgete asundusse nad andsid ustawalt üle kõik nende käes kanda olnud pakid. Lõpuks wõttis pealik sõna ja ütles: „Nüüd olete jälle oma sugurahwa juures. Siin on kõik teie asjad; neist ei puudu midagi." Siis astusid nad rõõmsalt ja südamlikult walgete juure, ulatasid neile jumalagajätuks käe ja kadusid dshunglisse, ilma oma waewa eest mingit tasu ootamata. Nad alid teadlikud tasust, mis on ülem walgemehe hõbedast. Nad olid rõõmsad, et olid wõinud anda tunnistust sellest ligimesearmastusest, mida nad õppinud ewangeeliumist.

Täidetud sellest rõõmust nad seadsid oma sammud jälle kodu poole. Läbi ürgmetsa tihnikute ja üle käredawooluliste jõgede wiis nende tee külasse, kus ei wajatud politseid ega kohtunikke, sest nende parimaks nõuandjaks ja saatjaks oli Jumal. S.

Tänuawaldus

Käesoleva lehe eesmärk on süwendada kõrget aadet — ligimesearmastust. Kui õnnetud puudustkannatajad on aidatud, siis saawad kõik elada ning wõib edeneda ja püsida elu. Ühtlasi on toodud ülewaade adventkoguduse awitustööst ning tutwustatud liikumist üldse.

Awaldame tänu neile, kes on lehe omandamisel annetanud ja on meie awitustööd kaasa aidanud. Iga summa, nii lehe alammääraline hind kui ka üle selle annetused, antakse meie ustawate levitajate poolt keskkassale üle.

Kui keegi soowib weel ligimesearmastustöö edendamiseks annetada, siis wõtab selle tänuga wastu

S. P. Adwendisti Koguduste Eesti Liit, Merepuiestee 14-a, Tallinn.

Hind 40 senti.

Kolportoor
Joh. Ag
22. W. 25.

Elulisi põhimõtteid

Mis teie iial olete teinud ühele neist wähemaist, seda olete mulle teinud.

Kristus.

*

Kes kehwale armu heidab, see laenab Jehoowale ja saab selle tagasi, mis on teinud.

Saalomon.

*

Eks see ole paastumine, kui sa oma leiba murrad näljasele ja wiid oma kotta wiletsad; kui sa näed, kes alasti, ja katad teda; ja kui sa ennast kõrwale ei hoia ligimese eest. Siis tuleb su walgus wälja kui koit ja su terwis wõtab kosuda, ja su õigus käib eel ja Jehoowa au käib su järel.

Jeesaja.

*

Ei ole suuremat rõõmu maailmas, kui anda oma wahendid ja wõimed inimsoo teenistusse, ning oma täies õitseeas tegutseda üldsuse kasuks.

Trine.

*

Läkita oma leib wee peale, sest pika aja pärast leiad sa seda jälle.

*

Kõik, mis su käsi leiab, et sa oma jõudu mööda pead tegema, seda tee, sest hauas, kuhu sa lähed, ei ole ühtegi tegemist.

Koguja.

*

Aga kui meie head teeme, siis ärgem tüdinegem mitte ära, sest meie peame omal ajal lõikama, kui meie järele ei anna.

Paulus.

*

Kes niiid mõistab head teha, ja ei tee seda mitte, sellele on see patuks.

Jakobus.

*

Iga inimene peab elama maailmas nii, et ta jätaks maha jälgi, mida mööda wõiksid sammuda teised — seega täidame meil lasuwaid kõrgeid ülesandeid. Suuremaks ülesandeks, eesmärgiks ja ideaaliks on ju meile kõigile elu ise.

K. Eenpalu.

*

Usk ja moraal on püsiwad toed hoolekandes. See ei ole isamaalane, kes need inimkonna õnne tugewad sambad maha kisub.

Washington.

Vigu, mis tehakse

1. Pannakse ülekohtuselt maksma oma arwamus õigusest teiste üle otsustades.
2. Mõõdetakse teise rõõmu oma mõõdupuuga.
3. Soowitakse selles maailmas kõigilt inimestelt ühesugust arwamust.
4. Nõutakse noorsoolt otsustust ja läbielu.
5. Tahetakse kõiki inimesi tasalülitada, ühesuguseks teha.
6. Waadatakse tagasi, selle asemel, et waadata ette.
7. Waewatakse ennast ja teisi sellega, mida ei saa enam teha heaks.
8. Tõrgutakse tühistes asjades teistele järele andmast.
9. Hoidutakse olukorra kergendamiseks kaasa aitamast, kuigi see on wõimalik.
10. Ei olda walmis oma nõrkusi omaks tunnistama.
11. Peetakse seda, mida ei suudeta, üleüldse wõimatuks.
12. Usutakse ainult seda, mida inimese mõistus suudab kindlaks teha.
13. Kujutatakse ette, et peab kõigest aru saama.
14. Elatakse ainult ajale, kuigi inimene on iga silmapilk igawiku äärel.

S. P. Adv. K. Eesti Liidu väljaanne.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk tän. 2. 1935.

J. Sternbergs. 1935.